

Plzeňský kraj

PLZEŇSKÝ KRAJ

číslo 7 | srpen 2023 | ročník XXI | www.plzensky-kraj.cz

Lubomír Brabec:
Plzeňština je krásný dialekt

OBSAH

03	Úvodní slovo Plasy vítají návštěvníky v novém Dárcovství provází hrdost
04	Stavby roku mají svoji mapu Za fotbalisty do muzea v Březí
05	Silničáři během léta opravovali mosty Tipy pro cestování do školy veřejnou dopravou
06	Motýl slaví 15 let Pěstounské děti prožily Den s youtuberem
07	Den vědy a techniky vtrhne na náměstí Škola v Podmostní je jako nová Strojní fakulta spolupracuje se světovou špičkou
08	Rozhovor s Lubomírem Brabcem
10	Festival Finále Plzeň je filmálový a interkinovizní Točí se i díky kraji
11	Cestovatelský veletrh ITEP přinese novou dimenzi zážitků
12	Pustíte si Plzeňský kraj do ucha
14	Den Českého lesa s uměním v krajině Do Mariánské Týnice přiletí netopýři

Plzeňský kraj, Škroupova 1760/18, 301 00 Plzeň
IČO: 70890366

Redakční rada: Markéta Čekanová, Helena Frintová,
Eva Mertlová, Patrik Pátek, Inesa Plassová,
Jindra Radová, Štěpánka Szabó

Náklad: 265 000 ks

Datum vydání: 21. 8. 2023

Místo vydání: Plzeň

Grafická úprava: NAVA Tisk s.r.o.

E-mail: redakce@plzensky-kraj.cz

Distribuce výtisků zdarma

Foto na titulní straně: Jaroslav Jiríčka
Neoznačené články jsou redakčními materiály.

UNIE VÝTVARNÝCH UMĚLCŮ PLZEŇ

BARVA NA ULICI

16. ročník mezinárodní výstavy velkoformátových obrazů
24. 7. – 9. 9. 2023, PROLUKA / NÁPLAVKA, PLZEŇ

Vernisáž výstavy v pátek 18. srpna 2023 v 17 hodin, Proluka, Křižíkovy sady, Plzeň
Vystavují členové UVUP a hosté
září–listopad 2023 / Centrum Bavaria Bohemia, Schönsee
květen 2024 / Nová radnice, Weiden

Kulturní Plzeň PLZEŇSKÝ KRAJ Česko-německý fond budoucnosti Festival na ulici DEP02015

Noc literatury

Plzeň 20. září 18–23 h

**současná literatura čtená
na netradičních místech v centru Plzně
známými herci z českých kriminálek**

účinkují Martin Finger, Vasil Fridrich a další

Den seniorů s Plzeňským krajem

PILSEN VOICE - od popu k rocku

8. 10. 2023

Měšťanská beseda, Plzeň
Interpreti: sbor Pilsen Voice
Moderátor: Stanislav Jurík

Předprodej vstupenek od 1. 9. 2023 na www.mestanskabeseda.cz

Vážení čtenáři,
obyvatelé Plzeňského kraje,
do rukou se vám dostává další číslo
našeho informačního magazínu. Pří-
náší témata vhodná ke čtení ve volném
čase, na dovolené i v kolotoči nového
školního roku. Snažili jsme se pro vás
vybrat taková, která jsou inspirací pro
pobyt v přírodě nebo vybízejí k účasti
na regionálních i společenských akcích.
Patří k nim i Dožínky Plzeňského kraje
na Farmě Janko ve Vysoké Libyni. Nebo
zde najdete i tip, jak zpestřit dětem za-
čátek nového školního roku účastí na
Mezinárodní noci pro netopýry v areá-
lu Muzea a galerie severního Plzeňska
v Mariánské Týnici. Také rozhovor s ky-
taristou Lubomírem Brabcem stojí za to
si přečíst. Je toho prostě opět mnoho, co
pro vás máme připraveno.
Věříme, že si to své téma v něm na-
jdete.

Rudolf Špoták,
společně s Radou Plzeňského kraje

Dárcovství provází hrdost

Získání nových dárců krve je ústředním motivem marketingové kampaně, v níž spoji-
ly své síly Plzeňský kraj, Fakultní nemocnice Plzeň a město Plzeň. Jejím cílem je získat
více krve. Symbolem kampaně je Slečna Hrdost v červeném obleku.

Transfuzní oddělení FN Plzeň patří mezi největší transfuzní zařízení v České re-
publice. V loňském roce tu provedli 22 000 odběrů. Přesto je to málo a krevní zásoby
jsou někdy kritické.

„Přes veškeré moderní technologie je bohužel krev stále nenahraditelná, neumí-
me ji vyrobit. Nikdy nemůžeme říct, že jí máme dostatek, v jediné minutě to může
být úplně jinak. A proto hledáme dárce. Nové, kteří chtějí darovat pravidelně, a rádi
bychom oslovili i ty, kteří v minulosti párkrát přišli, ale z nějakého důvodu už dál ne-
pokračovali,“ vysvětluje ředitel Fakultní nemocnice Plzeň Václav Šimánek.

Hledání nových dárců se zaměří například na školáky nebo návštěvníky kulturních
akcí, oslovena bude i široká veřejnost. Kampaň se rozjela v Plzni a v první fázi cílila na
transfuzní oddělení Fakultní nemocnice Plzeň. Postupně by však měla získávat dárce
i pro transfuzní oddělení nemocnic zřizovaných Plzeňským krajem.

Plasy vítají návštěvníky v novém

Cisterciácký klášter v Plasích přivítal během prázdnin po rozsáhlé
rekonstrukci první návštěvníky. Ty láká mimo jiné i zcela nová pro-
hlídková trasa, na které si dokonce mohou „osedět“ zrestaurovaný
nábytek šlechtického rodu Metternichů. „Najednou nám tu vznikl
zámek, který nebyl přístupný veřejnosti, a s ním i plnohodnotná
návštěvnícká trasa tzv. budovy Nové prelatury. Patro je zaměřeno
na Metternichy, tedy na rod, který získal tento klášter po jeho zru-
šení a zároveň je tu i prostor Starého opatství, který je k budově
připojen. Návštěvníkům, kteří míří na severní Plzeňsko, to umo-
žní zcela nové vyžití,“ zve na návštěvu Plas kastelán Pavel Duchoň.
Rozsáhlá rekonstrukce trvala dva a půl roku, vyšla na 200 milionů
korun a byla spolufinancována z Evropské unie.

Stavby roku mají svoji mapu

Z 21 novostaveb a rekonstrukcí vybírá letos odborná porota v soutěži Stavba roku Plzeňského kraje. A zaslat svůj hlas do Ceny veřejnosti může i kdokoli z nás. Hlasování o této ceně však trvá už jen do 27. srpna, a to na nově spuštěné online mapě Stavby roku Plzeňského kraje. Najdete ji na webu www.mapastavbyrokupk.cz a kromě aktuálních soutěžních děl si tu můžete prohlédnout všechny oceněné stavby od roku 2016. Prezентují se prostřednictvím fotek a videí, a protože tu nechybí ani jejich souřadnice, můžete si je zvolit i jako cíl svého výletu.

Mapa je praktickým pomocníkem pro všechny, kdo hledají zajímavé turistické cíle. Vyhledávat můžete podle názvu stavby, regionu, ve kterém se nachází, charakteru či ocenění získaného v soutěži.

NOMINACE NA STAVBU ROKU 2022

Novostavby

Hlavní budova Lékařské fakulty, Plzeň

Rekonstrukce

Dům U Tří růží

Chodská kavárna v budově hasičárny, Klenčí pod Čerchovem

Obnova Velké synagogy a Rabínského domu, Plzeň

Radnice, Mírošov

Semlerova rezidence, Plzeň

Technologické centrum – Teslova 1, Plzeň

Tech Tower Světovar, Plzeň

Stavby pro bydlení

Bytové domy Světovar – blok G, Plzeň

Bytový dům pro seniory, Plzeň

Městské bytové domy Zátíší, Plzeň

Rezidence Bolevecká, Plzeň

Rezidence Hradištská, Plzeň

Rodinný dům Bručná, Plzeň

Rodinný dům U lesa

Dopravní a inženýrské stavby

Rekonstrukce tramvajové vozovny Slovany, Plzeň

Průmyslové stavby

BALL – výroba recyklovatelných nápojových plechovek, Plzeň

Stodola pro uskladnění zemědělských produktů, Šumava

Sportovní a volnočasové stavby

Sportovní hala města Plzně – Krašovská

Veřejná prostranství (parky, návsi, náměstí)

Klostermannovo náměstí, Železná Ruda

Modernizace venkovní expozice pro lvy berberské, Zoo Plzeň

Za fotbalisty do muzea v Březí

Březí u Žinkov je malá obec, o níž jste nejspíš nikdy neslyšeli. A přesto stojí za to se sem vypravit. Právě tady, přesněji v zaniklé vesnici Žinkovice, najdete totiž Muzeum krojů a zapomenutých řemesel Plzeňska.

V ruině starého lihovaru začalo tohle soukromé muzeum vznikat zhruba před dvaceti lety. Napřed na uložení sbírky plzeňských krojů, poté na záchranu toho, co ještě zůstalo v zemědělství, domácnostech, státech a řemeslných dílnách v okolí. Sběrka krojů obsahuje kroje sváteční i na všední den nejen z Plzeňska, ale i dalších oblastí republiky. Část věnovaná zemědělství zase ukazuje kočáry, bryčky, saně a různé vozíky, postroje, mlýnky na obilí a nářadí pro běžný život v hospodářství. Zastoupeny jsou i výrobní prostředky provazníků, ševců,

tesařů, košíkářů, přadlen a dalších řemesel. O zanikajících řemeslech byla natočena také videa s asi posledními lidmi, kteří je ještě umějí.

Běžný život v domácnostech přibližuje kolekce starých šicích strojů nebo vybavení domácností. Nechybí ani ukázky dřevěných hraček z nedalekého Skašova, tradiční chodská keramika nebo unikátní sbírka talířů s motivy měst zapsaná do Guinnessovy knihy rekordů.

Čtyřikrát do roka se tu také konají kulturní akce. Ta nejbližší je připravena na sobotu 9. září odpoledne. A kromě kulturního programu bude obsahovat také slavnostní odhalení žulových menhirů na počest plzeňského fotbalového klubu FC Viktoria Plzeň.

Silničáři během léta opravovali mosty

Tři mosty ve Švihově začaly během léta znovu sloužit motoristům. Správa a údržba silnic Plzeňského kraje dokončila jejich rekonstrukci. Mosty získaly nejen kvalitnější povrch komunikací, ale i nové římsy a zábradlí a opravena byla i opěrná zeď. Pohodlnější cestu tudy mají i chodci, neboť všechny chodníky jsou nově stejně široké.

Kromě mostů ovšem silničáři během léta opravovali i další komunikace. V Tlucné na severním Plzeňsku byl kompletně rekonstruován průtah obcí, tedy komunikace II/205. Kdo po této frekventované komunikaci projížděl ještě před pár měsíci, určitě zaznamenal, že byla v havarijním stavu. Součástí rekonstrukce byla i oprava místní komunikace „Kozlovka“ mezi Tlucnou a Horní Bělou, která byla součástí objízdných tras při uzavírkách.

Zbrusu nová je i silnice II/232 pod obcí Kozojedy před Li-blínským mostem přes Berounku, po níž projíždějí stovky aut denně směrem k dálnici. Tady bylo hlavním úkolem statické zajištění svahu, a tak tu vyrostla opěrná zeď. Měří 276 metrů, je založena na 366 mikropilotech a má lanové kotvení.

Obě opravy silnic byly financovány z programu IROP s finančním příspěvkem Plzeňského kraje.

Tipy pro cestování do školy veřejnou dopravou

Nový školní rok je tady a to znamená mimo jiné i návrat žáků a studentů do autobusů, vlaků a dalších prostředků hromadné dopravy. Někteří už do školy takhle jezdili, pro jiné to bude novinka. Jak tedy po kraji hromadnou dopravou cestovat? Co je třeba vyřídit a bez čeho se vaše dítě neobejde?

NÁROKY NA SLEVOU

- ✓ Od 6 do 15 let se nárok na zlevněnou jízdenku při jejím nákupu neprokazuje.
- ✓ Od 15 do 18 let se nárok na zlevněnou jízdenku prokazuje předložením platného osobního dokladu (občanský průkaz, cestovní pas), který obsahuje jméno a příjmení, datum narození, fotografii. Nárok lze prokázat rovněž žákovským průkazem obsahujícím náležitosti podle dosavadních právních předpisů nebo platným průkazem ISIC.
- ✓ Od 18 do 26 let cestující prokazuje nárok na zlevněné jednotlivé jízdné předložením platného žákovského průkazu nebo platného průkazu ISIC.

Nárok může být též nahrán na Plzeňské/Virtuální kartě. Ve Virtuální kartě je nutné aktivovat zákaznický profil v sekci „Mé profily“, kde zvolíte možnost „Přidat zákaznický profil“ a zvolíte požadovaný profil. Poté je nutné se dostavit na prodejní místo Plzeňské karty s doklady, které prokazují nárok na aktivaci daného profilu a ten vám bude následně v mobilní aplikaci aktivován.

Chcete ušetřit? Využijte předplatné

- ✓ Pro pravidelné dojíždění je vhodné pořídit si předplatné jízdné. To platí na všechny linky (včetně rychlíků, expresů i pendolina) v zónách, které si cestující předplatí. Proti každodennímu placení se dá za rok výrazně ušetřit. Přesná částka je odvislá od konkrétní trasy a od délky předplaceného období. Čím delší období, tím větší sleva.
- ✓ Předplatné musí být nahráno na Plzeňské kartě nebo v systému Virtuální karta. V tomto systému je možné využít jako identifikátor mobilní aplikaci, příp. bankovní kartu. Více o virtuální kartě na www.idpk.cz/cz/virtualni-karta/.
- ✓ S předplatným lze cestovat po dobu platnosti v zakoupených zónách neomezeně, včetně víkendů či prázdnin.

Jízdné v Plzeňském kraji je přestupní

- ✓ Pokud předplatné nevyhovuje, lze cestovat na jednotlivé jízdné. Pro cesty do 10 kilometrů existuje nepřestupní jízdenka, která platí pouze na daný spoj. Pro cesty nad 10 kilometrů je veškeré jízdné přestupní, tj. na začátku cesty doporučujeme (ať už ve vlaku či autobusu) si říct o jízdenku až do cíle cesty (bez ohledu na to, zda a kolikrát budete přestupovat). Přestupní jízdenka platí v rámci Plzeňského kraje na celou trasu včetně MHD Plzeň.
- ✓ Jednotlivé jízdné lze zakoupit i přes aplikaci Virtuální karta. Následně se cestující prokazuje QR kódem z aplikace.

Přestupní ani předplatné jízdné neplatí na linkách MHD Tachov a komerčních linkách.

Chcete si spočítat, kolik vás cestování bude stát nebo kolik můžete ušetřit s předplatným? Využijte kalkulátor jízdného na www.idpk.cz/cz/kalkulator-jizdneho/.

**INTEGROVANÁ DOPRAVA
PLZEŇSKÉHO KRAJE**

MOTÝL slaví 15 let

Plzeňská organizace MOTÝL vznikla v roce 2004 a nejprve působila jako rodinné centrum, v němž mohli rodiče a jejich děti trávit společný čas. Už o čtyři roky později ale MOTÝL začal poskytovat dvě sociální služby pro lidi se zdravotním postižením – terapeutické dílny a tzv. ranou péči.

Sociálně terapeutické dílny navštěvují lidé s mentálním, tělesným nebo kombinovaným postižením a ve věku 16 až 64 let. Cílem programu je, aby si účastníci vytvářeli a udržovali pracovní a sociální návyky a tím se pak snadněji zařadili do běžné společnosti. Navštěvníci dílen se například učí pracovat na zahradě a rozeznávat od sebe jednotlivé rostliny a stromy, dozívají se, jak připravovat jednoduché pokrmy, nebo se věnují rukodělné výrobě pomocí nejrůznějších technik od jednodu-

chého tkaní po keramiku. Dále jsou pro ně připraveny nejrůznější hry, pohyb po městě nebo zdravotněv.

Raná péče pomáhá rodinám s malými dětmi, které mají zdravotní postižení nebo u kterých existuje podezření, že by zdravotní hendikep mít mohly. Každá rodina, která ranou péči využije, získá svého poradce – odborníka se zkušenostmi v oblasti fyzioterapie, speciální pedagogiky a sociální problematiky. Poradce rodinu navštěvuje doma, a to jednou za měsíc. Domácí prostředí má dopomoci k tomu, aby ranou péči dítě, ale i ostatní z rodiny vnímali co nejpřirozeněji a nejpohodlněji. Ale pokud o to mají klienti zájem, mohou službu rané péče využít i přímo v budově MOTÝLa. Cílem této sociální služby je podporovat děti v jejich rozvoji, a to za pomoci vhodných specializovaných pomůcek a hraček.

Den otevřených dveří / 5. října 2023 / Žlutická 2, Plzeň – Košutka

Pěstounské děti prožily Den s youtuberem

Jak natáčet s profesionální filmovou technikou? Jak úspěšně a zároveň bezpečně pracovat se sociálními sítěmi? To vše a mnoho dalšího se dozvěděly děti, které se zúčastnily workshopu Den s youtuberem. Ten proběhl v plzeňském Techmania Science Center a byl součástí širší akce – kreativní soutěže zaměřené na zprostředkované i nezprostředkované pěstounské rodiny z Plzeňského kraje. Hlavním lákadlem plzeňského Dne s youtuberem byl nejsledovanější český tvůrce videí na internetu Honza „MenT“ Macák. Dětem radil, jak mohou zlepšit své vlastní snahy o natáčení, střihání a další přípravu spojenou s videotvorbou. Kromě MenTa se akce zúčastnil třeba videomaker Vladyslav Hilshanskyi, který dětské účastníky seznámil s technikou či přípravou scény na natáčení. Radka Mikulíková pak vyprávěla o světě sociálních sítí a životě influencerů. Načerpané zkušenosti budou děti moci kreativně zužitkovat ve stále probíhající soutěži pro mladé umělce „V pěstounské rodině je fajn“.

Výtvarně-kreativní soutěž „V pěstounské rodině je fajn“ je určena dětem z pěstounských rodin. Má dvě kategorie – děti nebo i celé rodiny mohou buď natočit vlastní video, nebo mohou nakreslit či namalovat výtvarné dílo. Soutěž stále běží a vyhlášení vítězů proběhne v Techmania Science Center.

Den vědy a techniky vtrhne na náměstí

Na čtyřicet interaktivních expozic nabídne letošní Den vědy a techniky, jehož 18. ročník zaplní plzeňské náměstí Republiky v pátek 8. září od 9 do 18 hodin. Představí se tu fakulty a součásti Západočeské univerzity, ale také partnerské instituce a střední školy.

Kdo sem přijde, bude moci nahlédnout do tajů elektrotechniky i strojírenství, robotiky, informatiky, fyziky, chemie, kybernetiky, archeologie, filozofie, zdravotvědy či astronomie. Premiéru tu bude mít expozice projektu GOTT NAVŽDY, na němž spolupracovala katedra kybernetiky Fakulty aplikovaných věd s Českým rozhlasem. Přiblíží, jak vznikl syntetický hlas Karla Gotta, jímž umělá inteligence načetla jeho vlastní knihu.

**Podrobné informace najdete na webu
dnyvedy.zcu.cz**

Škola v Podmostní je jako nová

Od září přivítá základní škola v Podmostní ulici v Plzni své žáky v nově opravených prostorách. Kompletní rekonstrukce vyšla na 110 milionů a podílel se na ní i Plzeňský kraj a Evropská unie. Nyní se sem mohla přestěhovat Vyšší odborná škola zdravotnická, která tak uvolnila prostory v budově na Lochotíně rozrůstající se Střední zdravotnické škole.

Rekonstrukce trvala téměř dva roky a zahrnovala zateplení budovy, výměnu oken a dveří, instalaci zastínění oken, sanaci sklepních prostor, zavedení systému měření a regulace vytápění a větrání, opravu střechy a vybudování výtahu.

ŠKOLSTVÍ

Strojní fakulta spolupracuje se světovou špičkou

Strojní fakulta ZČU spolupracuje díky programu Academic Career in Pilsen se špičkovými evropskými vědci. Letos mezi studenty a pedagogy zavítal profesor Zuheir Barsoum z KTH Stockholm, který je významným evropským expertem v obo-

ru navrhování, zvyšování spolehlivosti a kvality svařovaných konstrukcí. Zajímal se o zdejší pracoviště i vědecké a výzkumné projekty a o své zkušenosti se podělil ve dvou přednáškách a v individuálních konzultacích.

Plzeňština je krásný dialekt

autor: Markéta Čekanová / foto: Jaroslav Jirička

Kytarový virtuos a plzeňský rodák Lubomír Brabec oslavil v květnu sedmdesátiny. S kytarou i bez ní procestoval celý svět, ale nakonec se vrátil do rodného kraje. Dnes žije v Čepicích u Sušice.

Na Wikipedii se o něm lze dočíst, že jeho interpretační umění je velmi široké, zabírá velmi pestrou škálu loutnové a kytarové literatury a že se jedná o zaníceného vodáka, jachtaře, potápěče, lyžaře a cestovatele, který se věnuje i canyoningu či skialpinismu a jezdí na koních. „Na svůj věk se necítím, ale cítím ho. Každý

rok je znát, ale pořád se snažím, hraju a cvičím. Moje partnerka, která je zároveň mojí manažerkou, se rozhodla, že mi k sedmdesátinám uspořádá sedmdesát koncertů. Takže to je můj hlavní program pro letošní rok. Ale musím říct, že mě to moc baví. Mám skvělé hosty i plná hlediště,“ říká.

V čem konkrétně tedy svůj věk cítíte? Kterou třeba z těch aktivit, které máte uvedené na Wikipedii, jste již musel škrtnout?

Už nejždím na koni. Kobylka mi zemřela a po pravdě řečeno by mě nejspíš ani neunesla, protože jsem příbrál. Skialpinismus také patří minulosti. Ale na lyžích pořád ještě jezdím hodně a rád. Pořád mě baví i kolo, ale už to musí být elektrokolo. Canyoning je také fyzicky náročný, takže i ten jsem musel opustit.

Zdůraznil jste, že kromě hraní také cvičíte. Většina muzikantů tvrdí, že v mládí, při studiu, cvičili hodně, ale teď už to nepotřebují. Jak moc a jak často tedy cvičíte?

Čím je člověk starší, tím musí cvičit víc. Nehledě na to, že teď už mi to konečně začíná jít a dělám pokroky! Když jsem byl mladý, klidně jsem odjel na měsíc pryč a na kytaru jsem ani nesáhl. A když jsem se vrátil, bez problémů jsem hned hrál. To teď už udělat nemůžu. Ať se děje, co se děje, musím denně alespoň půl hodiny hrát. Ale mě to ohromně baví. A také si při tom skvěle odpočinu. Třeba když jsem úplně utahaný z lyží, že skoro ani nevychodím do schodů, tak se při hraní výborně celý uvolním.

Kromě všech už zmíněných aktivit jste se také několikrát vypravil do Antarktidy, a dokonce jste tu v roce 1997 jako první muzikant na světě koncertoval. Je něco, co jste v životě nezvládl nebo nestihl a mrzí vás to?

Člověk by toho chtěl zvládnout strašně moc. Navíc kdykoli jsem začal něco dělat, tak jsem se do toho vrhnul opravdu naplno a měl jsem skvělé učitele. Třeba na hory jsem chodil s Josefem Rakoncajem a na plachetnici mě učil David Křížek. A své sny a přání si pořád ještě plním.

Takže myslíte, že si zvládnete splnit všechny?

To je v rukou božích.

O čem ještě sníte?

To bych radši neříkal. Snad jen tohle: rád bych co nejdéle hrál.

Je naopak ve vašem životě nějaká pasáž, kterou byste raději vystříhl? Třeba proto, že vám nic nedala, že to byl promarněný čas.

Já jsem nikdy nic nepromarnil! Nebo jsem se o to snažil.

Vy jste se podílel na řadě projektů, v nichž se prolínala vážná hudba třeba s popem, jazzem a dalšími žánry. Někteří muzikanti ale tvrdí, že žádné žánry neexistují, že je jen hudba dobrá, nebo špatná. Jak to vnímáte vy?

Žánry existují a i ve vážné hudbě najdeme hudbu špatnou. I ve staré hudbě jsou velcí mistři a velcí podvodníci. Dokonce můj tatínek,

který hrával v plzeňském operním orchestru, tvrdil, že devadesát procent dirigentů jsou podvodníci, ale zbytek jsou velcí umělci.

Jak vypadá skladatel nebo dirigent podvodník?

Takový skladatel si vymyslí nějakou skladebnou metodu, ale vy vidíte, že neumí řemeslo. Psaní hudby je totiž řemeslo. To se musíte naučit, a pokud ho neumíte, je to jenom takové plácání. To znamená, že skladatel musí rozumět kontrapunktu a harmonii a musí to všechno ovládat. Řeči o inspiraci jsou jen řeči. Inspirace přijde, až když umíte řemeslo. A když jste Antonín Dvořák nebo Leoš Janáček.

Takže je ještě třeba talent.

Samozřejmě. Ale další nezbytností je práce. Bez toho to nejde.

Před prázdninami vyšla vaše kniha S kytarou v kuchyni. O čem je?

Původně to měla být kniha S kytarou v Čepicích. Pak jsem si ale uvědomil, že kdybych popsal, co se v naší vsi skutečně děje, tak by mi to čtenáři nevěřili a kvůli místním bych se nejspíš musel odstěhovat. A tak jsem raději napsal knížku, ve které jsou moje vzpomínky na babičky a dědečky nebo na dětství, recepty mojí maminky, ale i historky, které jsem prožil s kolegy z branže,

jako je Karel Vágner nebo Lucie Bílá. A dal jsem tam i recepty na dobrá jídla, která mi zachutnala někde v cizině.

Narodil jste se v Plzni, procestoval jste doslova celý svět a teď žijete v Čepicích u Sušice. Proč? Co vás táhlo zpátky do rodného kraje?

Celý život jsem jezdil

na vodu a projel jsem skoro všechny evropské řeky. Ale pořád jsme se vraceli na Otavu. Ta je pořád netknutá, nepoznamenaná civilizací. A také miluji plzeňštinu. Když jsem – tak trochu bezmyšlenkovitě – koupil v Čepicích chalupu, najednou jsem zjistil, že je mi tam krásně. A že mám kolem sebe lidi, kteří mluví nádhernou řečí, kterou jsem se nikdy neodnaučil. Plzeňština je krásný dialekt.

Časem jsem pak v Čepicích začal pracovat na tom, aby tu byla socha sv. Jana Nepomuckého, založil jsem Svatojanskou společnost a pořádáme Svatojanský hudební festival. Ten se koná nejen v Pošumaví, ale dotýká se i života Jana Nepomuckého. Jeden koncert bývá v Praze, závěrečný pak zase v kladrubském klášteře. Ostatní se konají po malých městečkách a obcích v našem kraji.

Hovoříte s obrovskou energií a úsměvem. Považujete se za šťastného člověka?

Jsem zdravý a můžu pracovat. Mám hodně práce. A zdravé jsou i mé děti a vnoučata. Takže: ano, jsem šťastný.

Svatojanský hudební festival

22. srpna / Srní / Lubomír Brabec a Daniel Hůlka

26. srpna / Nezamyslice / Lubomír Brabec a Jaroslav Svěcený

27. srpna / Kolinec / Lubomír Brabec a Jaroslav Svěcený

5. září / Horažďovice / Lubomír Brabec a Daniel Hůlka

8. září / Kdyně / Lubomír Brabec

9. září / Klenčí pod Čerchovem / Lubomír Brabec a Andrea Kalivodová

16. září / Kladruhy / Alžběta Poláčková, Kateřina Englichová,
Lubomír Brabec a sbor Cancioneta Praga pod vedením Lukáše Jindřicha

V Podcastu Plzeňského kraje můžete ještě slyšet, co Lubomír Brabec předává svou hudbou publiku, že vážná hudba v době svého vzniku byla hudbou populární nebo proč si myslí, že je náš svět čím dál povrchnější.

Festival Finále Plzeň je filmiálový a interkinovizní

Co že je to za divná slova? Těmi se letos představuje filmový festival Finále. Jenže už dávno není jen filmový. Propojuje filmy, seriály, tvorbu z internetu, kin a televize – úhrnem je tedy filmiálový a interkinovizní.

Proběhne poslední zářijový týden v Plzni a nabídne nejen filmy, ale i dokumenty, seriály, internetové projekty a krátké filmy mladých tvůrců. Mezi více než sto projekty diváci najdou i zajímavé snímky od německých sousedů a sekce ZOOM bude tentokrát zaměřena na Ukrajinu. Festival zahájí v předpremiéře film Úsvit s Eliškou Křenkovou. Dále festival nabídne například film Citlivý člověk na motivy románu Jáchyma Topola, komedii s hororovými prvky o návštěvě tchyně Příšla v noci, rodinný film Tonda, Slávka a kouzelné světlo, oceněný na festivalu v Annety, nové psychologické drama s kriminální zápletkou s výbornou Janou Plodkovou a Milenou Steinmasslovou Němá tajemství nebo snímek Rabiye Kurnazová vs. George W. Bush podle skutečné události o nečekaném přátelství a boji s byrokracií, který si z Berlinale odvezl dvě ceny.

Do Plzně i letos zamíří řada hvězdných hostů, kteří uvedou svá díla a s nimiž se diváci budou moci osobně setkat. Novinkou jsou projekce pro neslyšící, kde budou vybrané filmy doplněny o speciální titulky a úvody a následné diskuze budou tlumočeny do českého znakového jazyka. Neslyšící včetně svého doprovodu budou mít vstup zdarma. Kromě toho festivalový týden zpřijemní Festival vína, Svět knihy, přednáška o vývoji českých filmových plakátů, tvořivé dílničky pro děti a řada dalších doprovodných akcí.

Více informací na festivalfinale.cz.

foto: Lukáš Havlena,
zdroj TV NOVA

Točí se i díky kraji

Také v letošním roce podpoří Plzeňský kraj vznik nových filmů, které se budou natáčet na jeho území. Pět milionů z grantového titulu Podpora tvorby audiovizuálních děl rozdělil mezi sedmnáct projektů, mezi nimiž je například pokračování Krále Šumavy, příběh bratří Mašínů nebo film Paranoia, odehrávající se v době blíže nespecifikované pandemie v prostorách chotěšovského kláštera. Šanci dostaly také dva studentské snímky.

„Například třídílná minisérie Král Šumavy, která měla premiéru na sklonku roku 2022, přinesla příběh převaděče Josefa Hasila. První tři díly ho představily v počátcích jeho převaděčské kariéry. V dalších dvou řadách budou jeho osudy pokračovat jeho zatčením, odsouzením, vězněním, úspěšným útekem z lágru a nasazením v pozici převaděče,“ prozrazuje Radka Šámalová z Regionální filmové kanceláře.

Plzeňský kraj podporuje filmovou tvorbu už řadu let. V roce 2016 podpořil seriál Policie Modrava, v roce 2018 úspěšný film Nabarvené ptáče nebo pohádku Čertí brko. V roce 2019 pomohl na plátna snímku Prvok, Šampón, Tečka a Karel, Mazel a tajemství lesa nebo Cesta domů. V loňském roce bylo podpořeno natáčení fantasy pohádky Princezna zakletá v čase 2, Král Šumavy a sociální drama Amerikánka.

Cestovatelský veletrh ITEP přinese novou dimenzi zážitků

Leitmotivem letošního ITEPU je industriální turismus. Chybět nebudou cestovatelské přednášky, desítky vystavovatelů z Čech i zahraničí, nové publikace, mapy, brožury pro poutavé výlety, setkání se známými osobnostmi, interaktivní program pro školy, soutěžní stezka o lákavé ceny, dětská zóna, regionální produkty a mnoho dalšího.

Veletrh, kam každoročně zamíří více než dvanáct tisíc návštěvníků, proběhne opět ve sportovní hale TJ Lokomotiva v Plzni na Slovanech, a to od 21. do 23. září.

ITEP letos představí mimo jiné řadu industriálních cílů; samotný Plzeňský kraj bude ve své rozsáhlé expozici prezentovat mj. funkční seismickou stanici, kterou připravuje ve spolupráci s Geofyzikálním ústavem Akademie věd České republiky. Díky ní se návštěvníci dozvědí mnoho o měření zemského pohybu.

TJ Lokomotiva v Plzni na Slovanech, 21.–23. září

Chvála techniky

Město Plzeň bude na ITEPu v rámci Industry Open prezentovat největší plzeňské industriální cíle. Speciální expozici chystá také unikátní technická památka Centrum Caolinum Nevřeň. Ve zdejší kaolinové dole se natáčela pohádka Čertí brko. Zdali má brko kouzelnou moc, si děti budou moci na ITEPu rovněž ověřit. Nebude chybět ani kostým, ve kterém exceloval Jan Cina coby čert Bonifác.

Oblast s významnou industriální stopou je severní Morava a Slezsko. „Rázovitost tohoto průmyslového regionu s ojedinělou technickou a řemeslnou vyspělostí minulosti i současnosti zažijí návštěvníci veletrhu prostřednictvím poutavé expozice Moravskoslezského kraje,“ říká radní Plzeňského kraje pro oblast kultury, památkové péče a cestovního ruchu Libor Pícka.

Lukáš Langmajer s off-roadem

Na veletrhu ITEP můžete letos vidět i speciálně upravené karavany a obytné off-roady vhodné nejen pro expediční cesty. Přijede s nimi herec Lukáš Langmajer, známý svým cestovatelským duchem. S návštěvníky se podělí o své zážitky z cesty po Albánii, kterou absolvoval právě s off-roadem. Na dalších přednáškách ochutnáte také Ameriku, posvátná místa Mexika, kanadskou divočinu a nahlédnete též za brány Asie.

Ani letos nebude chybět Itepácká stezka. Přijďte si i Vy zasoutěžit a získat, kromě dalších cen, obří nafukovací kruh ve tvaru pinu. Ti z Vás, kteří budou mít štěstí, si odnesou kruh i s podpisem fotbalisty Pavla Horvátha.

Vítání jsou i žáci a studenti základních a středních škol. Díky rozmanitému výukovému programu se přesvědčí, že cestování je o hravém poznávání světa a získávání znalostí. Těšit se mohou na přednášky a workshopy seismologů. O využití jaderné energie se dozví v rámci programu Atom muzea. Opomenout však nelze ani mobilní planetárium, Techmánii a mnoho dalšího.

Přijďte na ITEP a získajte obří nafukovací kruh ze speciální edice. Získáte jej stažením nebo vystřížením QR kódu (viz zadní strana zpravodaje). Těšíme se na Vás.

NA CO SE MŮŽETE JEŠTĚ TĚŠIT?

• Interaktivní itepácká industriální stezka

• zdarma obří nafukovací kruh

ze speciální edice pro každého účastníka

• slosování o úžasné ceny

„výlet historickým vlakem, plachtění na Boleveckém rybníku, rodinná vstupenka do Techmania Science Center“

• Speciální hosté se vzrušujícími cestovatelskými zážitky

• herec

Lukáš Langmajer „Of-roadem po Albánii“

• cestovatel

Štěpán Pastula „Putování kanadskou divočinou“

• sportovní osobnost

Pavel Horváth

• Neopakovatelná ochutnávka piva „IpaTEP“ z limitované várky

• Rozmanitý výukový program pro školy a studenty

• Atraktivní venkovní expozice historických a speciálních busů, of-road vozy a karavany

• Velká dětská zóna a tvořivé dílny „Radovánek nebo Kočovní divadlo“

a další bohatý program / více na www.itep-plzen.cz

VSTUPNÉ ZDARMA

Pust'te si Plzeňský kraj do ucha

Náš kraj je nejen krásné místo pro život i pro výlety, ale také tu žije nebo odtud vzešla spousta zajímavých a inspirativních lidí. Seznámit se s nimi můžete prostřednictvím Podcastů Plzeňského kraje, které najdete buď na webu kraje, nebo v podcastových aplikacích, včetně Spotify.

Umělé intelligence se není proč bát

LUKÁŠ PÍCEK
Laureát Ceny Josepha Fouriera

Lukáš Pícek ze ZČU je laureátem Ceny Josepha Fouriera. Tou oceňila Francie jeho práci v oblasti počítačových věd, konkrétně využívání umělé inteligence pro rozpoznávání hub, hadů nebo třeba zvířat z fotopastí. Markétu Čekanovou zajímalo, jak se umělá inteligence učí tohle všechno rozeznávat nebo jestli už umí rozpoznat kočku od psa. Ale řeč se točila i kolem toho, proč je důležité, aby Česká republika investovala do vědy a výzkumu, jestli se Lukáš Pícek bojí, že nad námi umělá inteligence převzme vládu, nebo jaký vztah k jeho práci má jeho babička.

Hospic je veselé místo plné zpěvu a smíchu

MARKÉTA KARPÍŠKOVÁ
Vrchní sestra pro domácí Hospic svatého Lazara

Hospic je místo, kde lidé prožívají poslední dny svého života. Podle vrchní sestry z plzeňského hospicu to ovšem vůbec není smutné a depresivní místo. Co je na její práci nejtěžší? Jak vlastně připravit nemocné na to, že zemřou? Jak s nimi o smrti mluvit? A jaké jsou největší mýty kolem umírání, hospiců, paliativní péče? O tom všem si s ní v Podcastu Plzeňského kraje povídala Helena Kapicová.

Letopočty po studentech téměř nechci

ZBYNĚK KAŠPAR
Spisovatel, učitel a průvodce

Zbyněk Kašpar je nejen učitel francouzštiny, ale také milovník Francie. A svoji lásku k ní přenáší i turistům, které po Francii

provází. Jeho druhým oborem je historie a obojí dohromady se propojilo v jeho novém románu. Markéta Čekanová si s ním tedy povídala nejen o místech, která ve Francii miluje, nebo proč si Francouzi pletou jeho příjmení s křestním jménem, ale také o tom, jak učí své studenty dějepisu, co se od nich při debatách dozvídá zajímavého, a také o tom, jestli čte, když píše.

Podnikání mám jako diagnózu

MARCEL KLAUS
Podnikatel roku 2022

Příběh Marcela Klause připomíná v mnohém román nebo filmový scénář. Na začátek podnikání si šel po maturitě vydělávat k pásu do Německa. První strojní vybavení získal zčásti na leasing a zčásti mu ho musel vyrobit strýček, protože

víc peněz už mladému klukovi banka nepůjčila. Dnes má největší firmu svého druhu u nás a s láskou pečuje i o místo, kde funguje. Je přesvědčen, že by velká firma měla být živoucí součástí své lokality, a stejně tak si myslí, že je nezbytné, aby zaměstnanci byli v práci spokojeni. Markéta Čekanová si s ním povídala ale i o tom, jaké hodnoty předává svým dětem nebo co ho právě teď nejvíce trápí.

Chtěla bych si zahrát s Beckhamem

TEREZA KREJČÍŘÍKOVÁ
Fotbalistka

„Divákům se na ženském fotbale líbí, že tolik nesimulujeme,“ říká záložnice české reprezentace Tereza Krejčíříková. Protože se toho však o ženském fotbale obecně

ví mnohem méně než o tom mužském, není ani ona tak slavná, jako jsou její mužské protějšky. Markétu Čekanovou proto zajímalo, jestli se ženský fotbal liší od mužského v pravidlech nebo jak se ženám proniká do mužského světa. Ale došlo i na to, jak těžké bylo pro dívku ze slávistické rodiny nastoupit do Sparty, jaké má Tereza předzápasové rituály, kdo by byl v její jedenáctce snů nebo který fotbalista byl na plakátě v jejím dětském pokoji a jestli tam byl proto, že byl skvělý hráč, nebo proto, že to byl hezký chlap.

Používáme i metody z časů rady Vacátka

FRANTIŠEK MÜLLER
Kriminalista

Existuje dokonalý zločin? Co všechno může kriminalista vyčíst z prvního pohledu na místo činu? A jaké nesmysly vidí kriminalista v seriálech? Nejen o tom si poví-

dala Markéta Čekanová s operativcem plzeňské kriminálky Františkem Müllerem. Došlo ale také na sérii přednášek, které František Müller připravuje spolu s kolegyní Michaelou Noskovou do Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje. Pokud vám první z nich unikla, i Podcast se k jejímu obsahu, k případu dvojnásobné vraždy v Tymákově, vrací.

To nejcennější máme nejbliž

ALENA LOCHMANNOVÁ
Etnoložka

Alenu Lochmannovou zajímá tetování, finanční gramotnost a poslední dopisy sebevrahů. Je totiž ekonomka a etnoložka a všem těmto tématům se věnuje v rámci své vědecké práce. Mar-

kéta Čekanová si s ní povídala třeba o tom, proč se vůbec lidé nechávají tetovat, jak se učí finanční gramotnost v mateřských školách nebo i o tom, jak udělat náš svět příjemnějším místem k životu.

PLZEŇSKÝ KRAJ

V dalších Podcastech Plzeňského kraje najdete například moderátora Radiožurnálu Vladimíra Kroce, zahradnici Věru Dvořákovou nebo mechanika týmu Moto GP Františka Michala.

Den Českého lesa s uměním v krajině

Víte, co je to land art? Jde o výtvarné umění nacházející se ve volné přírodě. A znáte Den Českého lesa? To je akce, která již patnáct let seznamuje své návštěvníky s přírodními a historickými zajímavostmi, které se týkají tohoto pohraničního pohoří. Pokaždé na jiném místě a s jiným tématem. Letošní ročník se ponese právě ve znamení land artu. Pokud toužíte vidět, jak se může příroda prolínat s uměním, přijďte 9. září do Železné u Bělé nad Radbuzou – právě tehdy a tam nastane Den Českého lesa.

Co zde zažijete?

Budete si moci vytvořit zajímavé výrobky z přírodnin nebo se vám naskytne příležitost zapojit se do tvorby kolektivního land artového díla. Kromě různých tvořivých aktivit se zúčastníte také komentovaných vycházek v parku Smíření a v oboře Srdíčko, při nichž se dozvíte spoustu zajímavostí z bohaté historie osady Železná. Pro děti budou připraveny vodní atrakce na rybníku, výtvarná dílna a divadelní představení souboru Loutky bez hranic. Akci doprovodí živá hudba souboru plzeňských vokalistek Tutti voci a místní skupina Anonymm country.

Den Českého lesa probíhá pravidelně od roku 2008. V prvním ročníku se návštěvníci mohli seznámit s stavbou železa a stavbou milíře. V dalších letech byl zaměřen na rýžování zlata, plavení dřeva, historii sklářství, tradiční zemědělství nebo sadařství.

Slavnostní zahájení letošního ročníku proběhne v 11 h u Resortu Český les. Vstup je zdarma.

Do Mariánské Týnice přiletí netopýři

Fascinují vás netopýři – tajemná stvoření, která jsou aktivní především v noci a která se orientují v prostoru pomocí odrazů zvuku? Zajímají se o ně vaše děti? Pak je právě vám určena Mezinárodní noc pro netopýry – každoroční celorepubliková akce, která veřejnost s těmito létajícími savci seznamuje. V Plzeňském kraji se odehraje v pátek 1. září v 17 h v areálu Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici.

Co všechno během noci věnované netopýřům zažijete? „Netopýři“, jak je dříve odborníci nazývali, si budete moci zblízka prohlédnout mimo jiné i prostřednictvím ultrazvukového detektoru. Uvidíte, jak je školení profesionálové odchyťávají do připravených sítí. Spolek Česká společnost pro ochranu neto-

pýřů Nyctalus vás zblízka seznámí s ochočenými hendikepovanými jedinci. Z populárně-naučných přednášek se dozvíte, co tyto létající hmyzožravce ohrožuje a jak jim vy sami můžete pomoci. A pokud ani to nezasytí vaši chuť po informacích, můžete zhlédnout filmový snímek Náš soused netopýr nebo navštívit výtvarnou výstavu Podivuhodný svět netopýřů. A chybět nebudou ani soutěže o zajímavé ceny nebo zábavné hry pro děti.

Mezinárodní noc pro netopýry se letos uskuteční již poosmákrát. Každoročně ji vyhlašuje Sekretariát dohody o ochraně netopýřů v Evropě (EUROBATS). Akce v Mariánské Týnici se bude konat za každého počasí a vstup na ni je zdarma.

DOŽÍNKY PLZEŇSKÉHO KRAJE

sobota 9. září 2023

10.00 až 16.00 hodin

Farma Janko, Vysoká Libyně

VSTUP ZDARMA

PARK U KOSTELA SV. BLAŽEJE

- 10.00–11.00 ukázky dožínkové vazby, zdobení koní a povozu
ochutnávky regionálních potravin
10.30–11.00 folklorní soubor Úsměv Horní Bříza
11.15 dožínkový průvod

FARMA JANKO

- 10.00–10.45 dechová hudba Kralovanka
11.00–11.30 zahájení akce a ocenění zemědělců z Plzeňského kraje
11.30–12.00 předání dožínkového věnce a kytice, žehnání úrody
12.20–12.45 folklorní soubor Úsměv Horní Bříza
13.00–13.50 slavnostní vyhlášení vítězů soutěže Regionální
potravina Plzeňského kraje 2023
14.10–14.30 folklorní soubor Úsměv Horní Bříza
15.00–16.00 Michal Tučný revival Plzeň

DOPROVODNÉ AKTIVITY

- ochutnávky a prodej regionálních potravin
- farmářské aktivity pro děti
- ukázky tradičních řemesel a tvůrčí dílny
- zemědělská technika
- občerstvení

**Veletrh
cestovního
ruchu
Plzeňského
kraje**

21–23/9/2023

Haly TJ Lokomotiva Plzeň

Cestovatelské přednášky / Dětská zóna / Program pro školy
Kompletní turistické informace / Industriální stezka o ceny

Čt–Pá: 10.00–18.00 / So: 10.00–17.00 / Vstup zdarma

PLZEŇSKÝ KRAJ

TURISTŮ RÁJ

www.itep-plzen.cz

Načti nebo vystřihni QR kód a získej na veletrhu ITEP nafukovací kruh

